

Győri Ítéltábla
Gf.II.20.156/2018/12/I.

A Győri Ítéltábla a Szabó, Kelemen és Társai Ügyvédi Iroda által képviselt felperesnek a Strausz Ügyvédi Iroda által képviselt alperes ellen társasági határozat felülvizsgálata iránt indított perében a Székesfehérvári Törvényszék 2018. március 26. napján kelt 22.G.40.148/2017/23. számú ítélete ellen a felperes részéről 24. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - megtartott tárgyalás alapján - meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú ítéletet megváltoztatja, és az alperesnek 2017. november 13-án megtartott taggyűlésén hozott 1/2017.11.13. számú taggyűlési határozatát hatályon kívül helyezi, egyúttal a felperes perköltségben való marasztalását mellőzi.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 147.500. (Egyszáznegyvenhétezer-ötszáz) Ft együttes első- és másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a zártkörűen működő részvénytársaság felperes az alperesi kft. többségi részesedéssel rendelkező tagja. Az alperes 2017. évben többször is taggyűlése napirendjére tűzte a 2016. évi mérlegbeszámoló elfogadását. Ez első alkalommal a 2017. május 30. napjára kitűzött taggyűlés napirendjén szerepelt, a felperes képviselője e taggyűlésen vette át az alperes 2016. évi beszámolóját. Ekkor arra hivatkozott, hogy annak tárgyában „azért nincs mandátuma”, mert azt csak a taggyűlés napján és helyszínén vette kézhez. E taggyűlésen az alperes felügyelőbizottságának elnöke (...) előadta, hogy a felügyelőbizottság a 2016-os beszámolót megtárgyalta, a határozati javaslat elfogadását javasolja a taggyűlésnek. A felperesi egyedüli tagja, ... Megyei Jogú Város Önkormányzata (DMJVÖ) közgyűlése 2017. június 27-én kelt 507/2017. sz. határozatában megállapította, hogy a közgyűlés az alperes 2016. évi beszámolóját megismerte - azzal, hogy az alperes felügyelőbizottsági jegyzőkönyve nem áll rendelkezésre - és a határozat 1-4. sz. mellékletei szerint nem javasolta elfogadásra az alperes éves beszámolóját. Egyúttal utasította a felperes vezető tisztségviselőjét, hogy a határozat melléklete szerinti kérdéseket, és a közgyűlés határozatát továbbítsa az alperesnek.

Az alperes 2017. július 13-án megtartott taggyűlésén ismét napirendre tűzte (7. napirendi pont) a 2016. évi beszámoló megtárgyalását. A felperes képviselője a DMJVÖ 507/2017. (VI. 27.) határozata szerint eljárva a beszámolót nem fogadta el, és feltette a határozatban megfogalmazott kérdéseket az alperes ügyvezetése részére. A felperes 2017. október 17-én kapta meg az alperes válaszait a 2017. július 13-án tartott taggyűlésen feltett, a 2016. évi mérleggel összefüggő kérdéseire.

Az alperes a 2017. október 19-i taggyűlése 6. napirendi pontként ismét tárgyalta a 2016. évi beszámolót. Ekkor a felperes képviselője jelezte, hogy e kérdésben a taggyűlés nem tud dönteni, mert a felperes az új kiegészített beszámolót a közgyűlést megelőző két nappal vette kézhez. Ezt követően az alperes ügyvezetője - a jegyzőkönyv szerint - szavazásra tette föl a 2016. évi beszámolót, melyet a taggyűlés - a főbb mérlegadatokat rögzítése mellett - 1/2017.10.19. számú taggyűlési határozatával elfogadott. E taggyűlési határozatnál rögzítették, hogy mivel a felperes tag érintett ebben a pontban, nem szavazhat.

Az alperes ügyvezetője 2017. október 25-én kelt taggyűlési meghívóval újabb taggyűlést hívott össze az alperes székhelyére 2017. november 13. napjára. E meghívóban 2. napirendi pontként ismételt szerepelt az alperes 2016. évi tevékenységének, gazdálkodásának bemutatása, a felügyelőbizottság és könyvvizsgáló jelentésének megtárgyalása, üzleti jelentés, mérlegbeszámoló és kiegészítő mellékletei elfogadása, határozathozatal az adózott eredmény felhasználásáról. E taggyűlésen a felperes jelen lévő képviselője úgy nyilatkozott, hogy a felperes nem tud dönteni a napirendi pontról, mivel ahhoz közgyűlési döntés szükséges, amely 2017. november 17-én lesz. A taggyűlési jegyzőkönyvben foglalt nyilatkozata szerint az alperes további három tagjának (... Kft., ... Kft., ... GmbH) képviselőjében jelen lévő ... („tulajdonosi képviselő”) kifejtette, hogy álláspontja szerint az alperes éves mérlegének elfogadását a felperesi társaság egyedüli tulajdonosa (DMJVÖ) attól teszi függővé, hogy „az önkormányzat érdekei körébe tartozó kérdések körében megállapodás születik”. Erre és a peres eljárásokra tekintettel javasolta a mérlegre vonatkozó határozathozatalból a felperes kizárását. Ezt követően az alperes taggyűlése **1/2017.11.13. számú határozatával - a felperes szavazásból történő kizárásával - az alperes** 2016. évi beszámolóját elfogadta, rögzítve, hogy a határozathozatal során a ... Zrt. felperes „nem szavaz”.

A DMJVÖ Közgyűlése 745/2017. (XI. 16.) sz. határozatával továbbra sem javasolta az alperes 2016. évi éves beszámolója elfogadását, rögzítette, hogy arról csak az alperes felügyelőbizottsága írásbeli jelentésének birtokában dönthet, és a határozata 2. pontjában utasította a felperes vezető tisztségviselőjét, hogy az alperes 2016. évi éves beszámolójával kapcsolatos további kérdéseket tegyen fel.

* * *

A felperes 2017. november 24-én előterjesztett keresetében az alperes 2017. november 13. napján megtartott taggyűlésén a taggyűlési meghívó 2. napirendi pontja tárgyában meghozott (1/2017.11.13. számú) taggyűlési határozat hatályon kívül helyezését kérte a Ptk. 3:35. §, 3:36. §, valamint 3:37. §-a alapján. A támadott taggyűlési határozat jogszabályba ütközését elsődlegesen arra alapította, hogy e határozathozatalból történő kizárásának pontos indoka, jogalapja megjelölésre sem került, így a meghozott határozat a Ptk. 3:19. § (2) bekezdésébe ütközik. A Ptk. 3:19. § (2) bekezdésében meghatározott egyik kizárási ok sem alkalmazható az éves mérleg elfogadása tárgyában hozandó határozatra, ez fogalmilag kizárt, ezért a felperes szavazásból történő kizárására sem kerülhetett volna jogszerűen sor. Ebből következően a Ptk. 3:18. § (2) bekezdése alkalmazásának nem volt helye, így az alperes 2016. évi beszámolóját a társasági szerződésben foglalt rendelkezések megsértésével (határozathozatalra a teljes üzletrész-tulajdonosok szavazatának háromnegyedes többségével kerülhetett volna sor) fogadták el. Utóbb arra is hivatkozott, hogy a felügyelőbizottság jelentése sem állt rendelkezésre, a 2016. évi mérleg elfogadására vonatkozó - keresettel támadott - taggyűlési határozat meghozatalát megelőzően, azt az alperestől többszöri kérése ellenére sem kapta meg, ezért a támadott taggyűlési határozat a Ptk. 3:120. § (2) bekezdésébe is ütközött. Ennek alátámasztásaként az alperes felügyelőbizottsága elnökének a 2017. május 30-án megtartott taggyűlésén tett nyilatkozatára is hivatkozott, melyből arra következtetett, hogy e taggyűlés időpontjáig nem készült el a felügyelő bizottság jelentése, hiszen arról a felügyelő bizottság elnöke is jövő időben beszélt.

Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Azzal érvelt, hogy a felperes kizárására a szavazásából a támadott taggyűlési határozat kapcsán „a Ptk. 3:19. § e) és f) pontjai alapján megalapozottan” került sor, a taggyűlésen elhangzottak alapján a felperesnek nem lehetett kétsége, hogy milyen indok miatt került kizárásra a szavazásból. A kizárás indoka a felperesnek az alperes céljaival ellentétes, annak működését kifejezetten gátló, „elhúzódo” magatartása, amely miatt jogi eljárás megindítása is szükségessé vált vele szemben. A felperesnek az alperes érdekeivel

szemben a „saját 100%-os tulajdonosa” új keletű gazdasági érdekei mentén már 2010-től az volt a szándéka, hogy az alperes éves beszámolójának az elfogadását a tulajdonosi önkormányzathoz köthető külön feltétellel és érdekek érvényesülésétől tették függővé. A felperes az alperes 2016. évi beszámolóját a 2017. május 30-án megtartott taggyűlést közvetlenül megelőzően vette kézhez a felügyelőbizottság erre vonatkozó írásbeli jelentésével együtt. Ezt követően a felügyelőbizottság jelentése a felperes birtokában volt, és a 2017. május 30-án megtartott taggyűlésen - az erről készült jegyzőkönyv szerint - a felperes jelenlévő képviselője a felügyelőbizottság jelentését végig is hallgatta, ezért alaptalanul hivatkozik a felügyelőbizottság jelentésének a hiányára is.

Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletével a keresetet elutasította, és kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 25.400,- forint perköltséget. Határozatának indokolásában - idézve a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 3:35. §-át - megállapította, hogy a felperes keresetét a Ptk. 3:36. § (1) bekezdése szerinti 30 napos határidőn belül indította meg. A per eldöntése szempontjából annak tulajdonított jelentőséget, hogy a keresettel támadott - az alperes 2016. évi beszámolója elfogadása tárgyában hozott - határozat meghozatala során a felperest jogszerűen zárták-e ki a szavazásból. A Ptk. 3:19. § (2) bekezdés f) pontját idézve előrebocsátotta, hogy a Ptk. 3:19.§ (2) bekezdés a)-e) pontjaiban olyan konkrét tényállások szerepelnek, amelyek mellett az érintett tag személyes érdekeltsége miatt nem várható a jogi személy érdekének megfelelő szavazás, míg az f) pontban a korábbi alpontokban meg nem fogalmazott egyéb okból érdekelt tag zárható ki a szavazásból.

Az elsőfokú bíróság nem értett egyet azzal a felperesi állásponttal, hogy a társaság éves mérlege elfogadása körében a tag személyes érdekeltségére hivatkozással fogalmilag kizárt a szavazásból történő kizárása. Nem zárható ki ugyanis, hogy a társaság tagjának (vagy a tag alapítójának) olyan személyes érdeke álljon fenn, amely a társaság érdekeivel ellentétes, és amelynek alapján az éves mérlegének elfogadását meg kívánja akadályozni. Amennyiben a társaság tagja valós indok nélkül tagadja meg az éves mérleg elfogadása körében a határozathozatalban való részvételt, akkor nem a társaság érdekeinek megfelelően jár el, amivel indokolatlanul akadályozza a társaság éves mérlegének elfogadását, ezzel a társaság szabályszerű működését. **Ebben az esetben azt sem kell vizsgálni, hogy a társaság tagjának milyen mögöttes célja,** vagy szándéka van azzal, hogy az éves mérleg elfogadását megakadályozza. Az elsőfokú bíróság ezért azt vizsgálta, hogy a felperes megalapozottan tagadta-e meg az alperes 2017. évi korábbi taggyűlésein az éves mérleg elfogadását. Az éves mérleg elfogadása körében milyen jellegű tájékoztatást kért (hány alkalommal, milyen módon) az alperestől, és erre az alperes milyen tájékoztatást adott. Tájékoztatta a felperest arról, hogy őt terheli annak bizonyítása, hogy jogszabálysértő módon zárták ki az alperes éves mérlege elfogadása tárgyában tartott szavazásból a perbeli taggyűlésen.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy 2017. évben az alperes több alkalommal tűzte napirendre az éves mérleg megtárgyalását és elfogadását. A felperes képviselője a 2017. május 30-án megtartott taggyűlésen vette át a 2016. évi mérleget, így ekkor alappal hivatkozott arra, hogy azt nem ismerhette meg, és arról érdemben szavazni nem tud. A felperes alapítója az 507/2017. (VI. 27.) határozatával nem javasolta elfogadásra az alperes 2016. évi beszámolóját, és az ezt követő - 2017. július 13. napján megtartott - alperesi taggyűlésen ismét napirendre került a 2016. évi mérleg, amelynek elfogadásáról határozat ekkor sem született. A felperes mérleggel kapcsolatos kérdéseire az alperes 2017. október 16-án válaszlevelet küldött, amit a felperes 2017. október 17-én vett át. Az alperes 2017. október 19-én újabb taggyűlést tartott, melynek 6. napirendi pontja a 2016. évi beszámoló megtárgyalása volt. E taggyűlésen a felperes képviselője arra hivatkozott, hogy az új, kiegészített beszámolót a taggyűlést megelőzően két nappal vette át, holott azt a meghívóval együtt kellett volna azt megkapnia, így a kérdésben szavazni nem tud. E taggyűlési jegyzőkönyvben az 1/2017.10.19. számú alperesi taggyűlési határozatban ugyan azt rögzítették, hogy a 2016. évi

beszámolót a taggyűlés elfogadta, de a jegyzőkönyvben szerepel az is, hogy a felperes álláspontja szerint a kérdésben nem lehetett szavazni.

Ilyen előzmények után tűzte napirendre az alperes a perbeli taggyűlésen ismételten a 2016. évi mérleg elfogadását. A napirend kitűzéséből az következik, hogy az alperes sem tartotta megfelelőnek a korábban a mérleg elfogadása tárgyában meghozott 1/2017.10.19. számú határozatát. A keresettel támadott taggyűlési határozat meghozatalát megelőzően a felperes úgy nyilatkozott, hogy a napirend tárgyában nem tud dönteni, mert ahhoz a tulajdonosának „közgyűlési döntése szükséges”, és hivatkozott továbbá arra is, hogy korábban kérdéseket tettek fel, amelyekre a választ a korábbi (2017. október 19-i) taggyűlést megelőzően kapták meg, de azokat elfogadni sem a felperes, sem annak alapítója nem tudja.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felperes a perbeli taggyűlésen már indokolatlanul hivatkozott arra, hogy kellő információ hiányában a 2016. éves mérleg elfogadása tárgyában nem tud szavazni, ezért nem hozható határozat. Az alperes bizonyította, hogy a felperes által feltett kérdésekre 2017. október 16-án tájékoztatást adott. A felhívás ellenére sem igazolta azt, hogy ezt követően a perbeli taggyűlést megelőzően újabb kérdéseket tett volna fel az éves mérleggel kapcsolatban. A felperesnek a 2017. október 17-én átvett alperesi tájékoztatást követően a 2017. november 13-i taggyűlés időpontjáig kellő ideje volt arra, hogy akár a taggyűlést megelőzően, akár a taggyűlésen kifogásolja a válaszadást, vagy további információkat kérjen a mérlegadatok megismerése érdekében, de ezt a felperes nem igazolta. Ebből következően a felperes megalapozottan nem hivatkozhatott arra a perbeli taggyűlésen, hogy további információkra van szüksége, illetve további kérdéseket kíván feltenni maga, vagy alapítója az alperes 2016. évi mérlegével kapcsolatban. A fentiek miatt a perbeli taggyűlésen a felperes indokolatlanul kifogásolta a mérleg elfogadására vonatkozó határozati javaslat napirendre tűzését, megtárgyalását, illetve az arról való szavazást. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint azzal, hogy a felperes a perbeli taggyűlésen kellő indok nélkül hivatkozott arra, hogy a mérlegbeszámoló elfogadása tárgyában nem tud szavazni, nem az alperes érdekeinek megfelelően járt el. Ezért úgy kell tekinteni, hogy a személyes érdekeltsége folytán az alperes érdekeinek megfelelő döntés meghozatalára nem volt képes, és a szavazásból történő kizárása a Ptk. 3:19.§ (2) bekezdése alapján indokoltan történt.

Az elsőfokú bíróság nem látta bizonyítottnak azon felperesi tényállítást, hogy nem készült el az alperes felügyelőbizottságának a 2006. évi mérleggel kapcsolatos írásbeli jelentése, mert erre a felperes az alperes FB elnökének 2017. május 30-i taggyűlésen megtett nyilatkozatából önmagában alaptalanul következtetett. Az alperes ezzel ellentétes nyilatkozata szerint a felügyelőbizottság írásbeli jelentése a taggyűlésre elkészült. A 2017. május 30-i taggyűlés jegyzőkönyv 3. napirendi pontja a 2017. április 13-án kelt FB jelentés megtárgyalásáról szólt, ami a felügyelőbizottság írásbeli jelentésének elkészültét támasztja alá.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben elsődlegesen annak megváltoztatásával a keresetének megfelelő döntés meghozatalát, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kérte. Arra hivatkozott, hogy a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok alapján - az elsőfokú bíróság téves álláspontjával szemben - az állapítható meg, hogy az alperes felügyelő bizottságának jelentése nem állt rendelkezésre, azaz a Ptk. 3:120.§ (2) bekezdésének kötelező rendelkezése nem teljesült. Az elsőfokú bíróság általa csatolt 2017. május 30-i taggyűlés jegyzőkönyv 3. napirendi pontját „hivatalból tette figyelembe, és értékelte azt akként”, hogy a felperes állításával szemben a felügyelőbizottság 2017. április 13-án kelt jelentése keretében a 2016. évi beszámoló elfogadásáról készült felügyelő bizottsági jelentés rendelkezésre állt. Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú ítéletben hivatkozott (2017. április 13-án kelt) felügyelő bizottsági jelentés nem az alperes 2016. évi beszámolójáról készült. Ennek ellenkezőjét az elsőfokú bíróság anélkül állapította meg, hogy ezzel kapcsolatos álláspontjáról a peres feleket nyilatkoztatta volna, a 2017. április 13-án kelt felügyelő bizottsági jelentésre egyik peres fél sem hivatkozott olyanként, mint ami az alperes

2016. évi beszámolójára vonatkozott volna. Az elsőfokú bíróság téves következtetését támasztja alá, hogy a 2017. április 13-án kelt felügyelő bizottsági jelentés megtárgyalására is csupán azt követően került sor, hogy a 2. napirendi pont keretében az alperes 2016. évi mérlegét már megtárgyalták, vagyis emiatt sem vonatkozhatott az előbbi az utóbbira. Az alperes 2017. május 10-én kelt levele szerint a 2016. évi beszámoló összeállítása folyamatban van, amelyet 2017. május 19. napjáig vállalt megküldeni a felperesnek, ami logikailag is kizárja, hogy a 2017. május 10-én még el sem készült 2016. évi beszámolóról az FB 2017. április 13-án már jelentést készített volna. Mindebből következően a 2017. április 13-án kelt felügyelő bizottsági jelentés más - jelen per szempontjából érdektelen - tárgykörben született, nem az alperes 2016. évi beszámolójáról készült.

Tévesnek tartotta az elsőfokú ítélet azon megállapítását is, hogy valós indok nélkül tagadta meg a beszámoló elfogadását. A felperes egyedüli tulajdonosa ugyanis a DMJVÖ, akinek döntéseinek megfelelően jogosult a felperes a tagi jogai gyakorlása keretében eljárni. A felperes egyedüli tagjának döntéshozó szerve a közgyűlés, amely az alperes által ismert, meghatározott rendben tartja üléseit, és hozza meg döntéseit. Az alperes (és tagjai) tudomással bírtak arról, hogy a felperes az alperesi társaságban a tulajdonosi döntéseit a felperes egyedüli tulajdonosának a döntései alapján köteles és jogosult gyakorolni. Ebből következően, amikor az alperesre vonatkozó - a felperes tulajdonosának döntését igénylő - napirendi pont (amilyen az alperes 2016. évi mérlegének az elfogadása is) kerül előterjesztésre, az alperes ügyvezetőjének figyelemmel kell lennie arra, hogy az alperes taggyűlésén a felperes egyedüli tulajdonosának jóváhagyása nélkül döntést hozni nem lehet. Ennek azért van jelentősége, mert az alperes rendre késve (a 2017. május 30-i taggyűlés napján, a 2017. október 19-i taggyűlést megelőzően két nappal, a perbeli 2017. november 13-i taggyűlésen) a felperes tulajdonosának közgyűlését megelőzően, vagy a közgyűlési döntés bevárása nélkül tűzte napirendre a 2016. évi beszámoló tárgyalását. A fentiek miatt a 2016. évi beszámoló az alperesnek felróhatóan nem került elfogadásra. A 2017. október 19-i taggyűlésen a felperes azért nem tudta elfogadni a beszámolót, mert az azzal kapcsolatosan feltett kérdéseire az alperestől csak két nappal a taggyűlés előtt érkezett válasz. A perbeli taggyűlésen a felperes - az elsőfokú ítéletben foglaltakkal szemben - jelezte, hogy a beszámoló elfogadása érdekében a felperes tulajdonosának közgyűlési jóváhagyása szükséges, és azt is, hogy a kérdéseire továbbra sem érkeztek elfogadható válaszok, ezért sem kerülhet elfogadásra az alperes 2016. évi beszámolója. A felperes ennek ellenére zárták ki a szavazásból, és fogadta el a többi tag a 2016. évi beszámolót. Az általa becsatolt - a tulajdonosi önkormányzat 2017. november 16-i - határozata szerint az alperes beszámolója nem fogadható el, az a jogszabályi feltételeknek nem felel meg, ezért utasította a felperest, hogy a határozatban meghatározott kérdéseket tegye fel az alperes ügyvezetőjének, amire 2017. november 27-én sor is került. Mindezek alapján téves az elsőfokú ítélet azon megállapítása, hogy a felperes a perbeli taggyűlés keretében indokolatlanul hivatkozott arra, hogy beszámoló tárgyában nem tud döntést hozni. A felperes ugyanis az alperes eljárásának eredményeként (a késedelmes és a jogszabályoknak nem megfelelő beszámoló elküldése, a felperesi kérdések és felhívások figyelmen kívül hagyása, és csak részben és késedelmesen történő megválaszolása) került abba a helyzetbe, hogy az alperes 2016. évi beszámolóját nem tudta elfogadni, arról döntést nem lehetett hozni. Tévesen jutott az elsőfokú bíróság arra a következtetésre is, hogy a felperes nem igazolta, hogy a perbeli taggyűlést megelőzően kérdéseket tett volna fel a beszámolóval kapcsolatban, mert ezt igazolta. Azt is bizonyította, hogy az alperes a korábban feltett kérdésekre nem, vagy csak részben adott választ, és a beszámolóval kapcsolatos kérdéseit a perbeli taggyűlésen, és azt követően is közvetlenül jelezte az alperesnek. Álláspontja szerint a tévesen megállapított tényállás és az elsőfokú bíróság által hivatkozott Ptk. 3:19§ (2) bekezdés f) pontja között nem állapítható meg összefüggés.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte, lényegében annak helyes indokai alapján. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a Ptk. 3:19§ (2) bekezdés f) pontjának alkalmazhatóságát megindokolta, utalva arra, hogy az a korábbi a-e) pontokban meg nem

foglalmazott egyéb okból fennálló érdekeltséget szabályozza, és kifejtette, hogy a felperes valós indok nélkül tagadta meg az éves mérleg elfogadása körében a határozathozatalban történő részvételt. Alaptalanul hivatkozik a felperes a felügyelő bizottsági jelentés hiányára is, ezt az elsőfokú bíróság vizsgálta, és a rendelkezésre álló adatokat helytállóan mérlegelve állapította meg, hogy a felügyelőbizottsági jelentés elkészült. A felperes az elsőfokú eljárásban nem hivatkozott a felügyelőbizottsági jelentés hiányára, ezért erre a fellebbezésében sem hivatkozhat a Pp.235.§ (1) bekezdése alapján. Hivatkozva a BDT.3828. számú eseti döntésben foglaltakra kifejtette, hogy a felperes nem az alperes érdekeinek megfelelően járt el, indokolatlanul akadályozta az éves mérleg elfogadását, ezzel az alperes működését. Ezért magatartását úgy kell tekinteni, hogy az alperes érdekeinek megfelelő döntés meghozatalára nem volt képes, ezért a szavazásból történő kizárása a Ptk. 3:19§ (2) bekezdése alapján indokolt volt. A felperes egyedüli tagjának felperessel szembeni elvárásaira az alperes nem lehet tekintettel. A felperes rosszhiszemű akadályoztató magatartását támasztja alá az a körülmény is, hogy már 2010. évben jelen volt az „az önkormányzati szándék, melynek során a beszámoló elfogadását külön feltételek és érdekek érvényesülésétől tette függővé a felperes. Minden évre jellemző volt, hogy érdemi észrevétel nem volt, és a késedelmet követően mindig az eredeti, határidőben előkészített mérleg került elfogadásra a felperes részéről. A felperesi „obstruálás” mögött valós kifogás nincsen, csupán az alperes érdekeivel ellentétes saját gazdasági érdekei és megfontolásai állnak.”

A fellebbezés alapos.

Az elsőfokú bíróság a perben releváns tényeket részben hiányosan állapította meg, a rendelkezésre álló bizonyítékokat részben tévesen értékelte, és téves jogkövetkeztetésre jutott, amikor a kereset elutasította.

Az ítéletábra előrebocsátja, hogy a felperes - az alperes fellebbezési ellenkérelmében előadott iratellenes állásponttal szemben - már az elsőfokú eljárásban is két okból, két jogi hivatkozásra alapítva támadta a perbeli taggyűlési határozatot, és tartotta azt jogszabályba ütközőnek.

- 1.) Egyrészt arra hivatkozott, hogy a szavazásból történő kizárására a - jelen eljárásban valóban alkalmazandó - Ptk. 3:19. § (2) bekezdésébe ütköző módon, jogszabálysértően került sor.
- 2.) Másrészt arra hivatkozott, hogy a keresettel támadott - az alperes 2016. évi beszámolóját elfogadó - taggyűlési határozat meghozatalát megelőzően nem állt rendelkezésre a felügyelőbizottság erre vonatkozó írásbeli jelentése, ezért a határozat a Ptk. 3:120.§ (2) bekezdésébe is ütközött.

Az elsőfokú bíróság a Pp.3.§ (3) bekezdése szerinti tájékoztatási kötelezettsége ellenére részben tévesen, illetve részben hiányosan tájékoztatta a feleket a bizonyításra szoruló tényekről, a bizonyítási teherről és a bizonyítás sikertelenségéről. Ezért az ítéletábra ezt a másodfokú eljárás során pótolta, s a feleket tájékoztatta. Így az alperest arról, hogy őt terheli annak a bizonyítása, hogy a keresettel támadott taggyűlési határozat tekintetében a felperes a Ptk. 3:19.§ (2) bekezdésének e) vagy f) pontja alapján nem szavazhatott, a szavazásból történő kizárására alappal (jogszerűen) került sor. Ennek körében az alperest terhelte azon releváns tények előadása és bizonyítása, hogy a felperes a keresettel támadott határozat meghozatala körében személyesen érdekelt volt (Ptk.319.§ (2) bek. f) pont, illetőleg ezen jogszabályhely e) pontja körében hogy a felperessel többségi befolyáson alapuló kapcsolatban álló ... Megyei Jogú Város Önkormányzata (a felperes egyedüli tagja) a keresettel támadott határozat meghozatala körében érdekelt volt. A felperes személyes érdekeltségét, illetve egyedüli tagjának érdekeltségét megalapozó tényeket konkrétan (határozottan) elő kell adnia, és azok fennállását bizonyítania is kell.

Szintén az alperest terheli annak a bizonyítása, hogy a perbeli taggyűlési határozat meghozatalakor az alperes 2016. évi beszámolójáról a felügyelőbizottság írásbeli jelentése a tagok rendelkezésére állt, azt a felperesnek a taggyűlést megelőzően átadta. Ennek igazolása körében az alperesnek csatolnia kell a hivatkozott felügyelőbizottsági jelentést, és hitelt érdemlően igazolnia kell annak a felperes részéről történő átadását is.

E tájékoztatást követően az alperes a felperes szavazásból történő kizárásával kapcsolatban azt adta elő, hogy a felperes nem az alperes érdekeinek megfelelően járt el, indokolatlanul akadályozta az éves mérleg elfogadását, ezzel az alperes működését. Ez esetben pedig nem kell vizsgálni, hogy ezzel mi volt a mögöttes célja vagy szándéka. Ezért a felperes magatartását úgy kell tekinteni, hogy az alperes érdekeinek megfelelő döntés meghozatalára nem volt képes, és a szavazásból történő kizárása a Ptk. 3:19.§ (2) bekezdése alapján indokoltan történt. A felperes tulajdonosának eltérő gazdasági és jogi érdekei igazolása nehézségekbe ütközik, mert ezek nem állandóak és következetesek, hanem mindig aktuális személyes érdekek, melyek érvényre juttatásának eszközéül szolgál az adott éves beszámolóra adandó szavazat leadása. Becsatolta a felügyelőbizottság 2017. május 30-án megtartott ülésének jegyzőkönyvét, valamint a 4/2017. (05.30.) sz. FB határozatot, amely szerint az alperes felügyelőbizottsága támogatta az alperes 2016. évi beszámolójának az elfogadását. Állította, hogy a felperes a beszámolóval együtt vette kézhez a felügyelőbizottság jelentését, és azt a 2017. május 30-i taggyűlésen meg is hallgatta. További bizonyítási indítványt nem terjesztett elő.

A felperes fenntartotta, hogy az alperes az általa hivatkozott felügyelőbizottsági jelentést, továbbá az általa a másodfokú eljárásban csatolt iratokat neki nem küldte meg, azokkal a taggyűlési határozat meghozatalakor nem rendelkezett.

Mindezek alapján az ítéletábra - a rendelkezésre álló bizonyítékok mérlegelése útján - azt állapította meg, hogy az alperes a perben az őt terhelő bizonyítási kötelezettségének nem tudott eleget tenni. Ennek megfelelően - a lentebb kifejtettek szerint - nem tudta hitelt érdemlően bizonyítani, hogy a perbeli taggyűlési határozat meghozatalakor a felügyelőbizottság jelentése a tagok rendelkezésére állt, s azt sem, hogy a felperes (illetve egyedüli tagja) a keresettel támadott taggyűlési határozat meghozatala körében személyesen érdekelt volt.

A felügyelőbizottság jelentése:

A Ptk. 3:188.§ (1) bekezdése szerint a korlátolt felelősségű társaság legfőbb szerve a taggyűlés, és a Ptk. 3:109.§ (2) bekezdése szerint a gazdasági társaság legfőbb szervének hatáskörébe tartozik a beszámoló jóváhagyása és a nyereség felosztása. A Ptk. 3:120.§ (2) bekezdése szerint pedig ha a társaságnál felügyelőbizottság működik, a beszámolóról a társaság legfőbb szerve a felügyelőbizottság írásbeli jelentésének birtokában dönthet.

A fenti rendelkezések garanciális jelentőségűek, és helyes értelmük szerint azon Kft-t esetén, ahol FB működik, a társaság taggyűlése csak akkor dönthet az éves beszámolóról, ha a felügyelőbizottság írásbeli jelentését előzetesen a tagok rendelkezésére bocsátották, vagy legalább annak tartalmát, még a döntés előtt a taggyűlésen a tagokkal részletesen ismertették.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok téves értékelésével állapította meg, hogy a konkrét esetben a perbeli taggyűlési határozat meghozatalakor a tagok rendelkezésére áll a felügyelőbizottság jelentése. E megállapítását kizárólag az alperes 2017. május 30-i taggyűléséről készült jegyzőkönyvének tartalmára alapította tévesen, mert utóbbi a fentieket hitelt érdemlően nem bizonyítja. Egyrészt e taggyűlésen az alperes felügyelőbizottságának elnöke - a taggyűlési jkv. tartalma szerint - valóban ellentmondásos nyilatkozatokat tett, mert egyrészt azt állította, hogy az

„FB a 2016-os beszámolót megtárgyalta”, majd valóban jövő időben beszélt a felügyelőbizottság jelentéséről. Másrészt e jkv-ben - 3. napirendi pont alatt - a 2017. április 13-án kelt FB jelentés megtárgyalásáról van szó, de annak tartalmából nem lehet megállapítani, hogy e megtárgyalt FB jelentés valóban az alperes 2016. évi mérlegére vonatkozna. Ennek ellentmond a felperes által a másodfokú tárgyaláson (12/F/1. sz.) becsatolt okirat is, mely szerint az alperes felügyelőbizottságának a 2017. április 13-án kelt jelentése nem az alperes 2016. évi beszámolójára vonatkozik. Mindehhez képest az alperes a bizonyítási teherről történt tájékoztatás után, a másodfokú eljárásban a felügyelőbizottság 2017. május 30-án megtartott ülésének jegyzőkönyvét, valamint a 4/2017. (05.30.) sz. FB határozatot csatolta, és változatlanul csupán állította, hogy a felperes a beszámolóval együtt vette kézhez a felügyelőbizottság jelentését, de ezt semmivel sem bizonyította, erre vonatkozóan további bizonyítási indítvánnyal sem élt.

Mindezek - a felperes vitatásával szemben - alkalmatlanok annak a bizonyítására, hogy az alperes a felügyelőbizottság írásbeli jelentését a 2016. évi beszámolóról előzetesen a tagok - így a felperes - rendelkezésére is bocsátotta volna, és az sem állapítható meg, hogy ilyen tartalmú jelentést még a perben keresettel támadott taggyűlési határozat meghozatala előtt a taggyűlésen a tagokkal ismertették volna.

A fentiek miatt az állapítható meg, hogy a perbeli taggyűlési határozat meghozatalára a Ptk. 3:120.§ (2) bekezdésének megsértésével került sor, ami a keresettel támadott taggyűlési határozatot önmagában jogszabálysértővé teszi.

A felperes szavazásból történő kizárásának a jogszerűsége:

Nem értett egyet az ítélőtábla az elsőfokú bíróságnak az e körben elfoglalt álláspontjával sem. Az ítélőtábla megítélése szerint a felperes a keresetében és a fellebbezésében is helytállóan hivatkozott a Ptk. 3:19.§ (2) bekezdésének e) és f) pontjának megsértésére, arra, hogy a keresettel támadott taggyűlési határozat meghozatala során a felperes e jogszabályi rendelkezések alapján nem volt kizárt a szavazásból, erre jogszerűtlenül került sor.

E kérdés megítélése körében előrebocsátja az ítélőtábla, hogy szavazati jog a tag olyan alapvető joga, amely csak a törvényben vagy a társasági szerződésben megjelölt esetekben korlátozható. A gazdasági társaságok legfőbb szervének döntései általában minden tagot (részvényt) érintenek, hiszen a gazdasági társaság a tagoké, a tagok a társaságot üzletszerű, közös gazdasági tevékenység folytatására hozták létre, a céljuk gazdasági kockázat vállalásával nyereség elérése. A társaság eredményes működésében minden tag (részvényes) személyesen érdekelt, a jogalkotónak pedig nyilván nem lehetett az a szándéka, hogy minden tag (részvényes) szavazati jogát kizárja.

A jelen eljárásban alkalmazandó Ptk 3:19.§ (2) bekezdése szerint a határozat meghozatalakor nem szavazhat az,

- a) akit a határozat kötelezettség vagy felelősség alól mentesít vagy a jogi személy terhére másfajta előnyben részesít;
- b) akivel a határozat szerint szerződést kell kötni;
- c) aki ellen a határozat alapján pert kell indítani;
- d) akinek olyan hozzátartozója érdekelt a döntésben, aki a jogi személynek nem tagja vagy alapítója;
- e) aki a döntésben érdekelt más szervezettel többségi befolyáson alapuló kapcsolatban áll;**
- vagy**
- f) aki egyébként személyesen érdekelt a döntésben.**

A Ptk. nem határozza meg, hogy kit kell a szavazásnál „egyébként érdekeltnek” tekinteni. A Ptk.-hoz fűzött indokolás szerint „a törvény meghatároz néhány olyan esetet, amikor az egyébként szavazásra jogosult személy nem gyakorolhatja szavazati jogát. Ezek olyan tényállások, amelyek mellett a személyes érdekelttség miatt nem várható az, hogy a tag vagy alapító kizárólag a jogi személy érdekei alapján alakítsa döntését és ezért a szavazásban való részvétele torzítaná a szavazás eredményét, az ilyen szavazatok nem lennének alkalmasak a jogi személy akaratának megjelenítésére. A hatályos szabályozáshoz képest az f) pontban megjelenő személyes érdekelttség megjelenése teszi teljesebbé a Ptk. rendelkezéseit. Az e pontban megjelenő szabállyal ugyanis minden olyan helyzet megragadható, amelyben a tag előre nem definiálható, nem specifikálható módon válik érdekeltté.”

A jelen perben alkalmazandó Ptk. hatálybalépését megelőzően hatályban volt 1988. évi VI. tv. (Gt. I.) 187.§ (2) bekezdése, az 1997. évi CXLV. Tv. (Gt. II.) 18.§ (5) bekezdése, majd a 2006. évi IV. tv. (Gt. III.) 20.§ (5) bekezdése rendelkezett azokról az esetekről, amikor a tag a szavazásból kizárt volt.

A Gt. I. - a Ptk.-hoz hasonlóan - a döntésben „egyébként érdekelt” tagot a szavazásból kizárta, míg a Gt. II. és a Gt. III. ezt az általános kizárási okot nem tartalmazta. A Ptk. a 3:19.§ (2) bekezdés e) és f) pontjában **az érdekelttség további eseteit fogalmazta meg**, de a szabályozás elvei a lényegüket tekintve nem változtak, ezért a korábbi jogszabályok talaján kialakult bírói gyakorlat a Ptk. alkalmazásánál is irányadónak tekintendő.

A Kúria és az ítéltáblák több közzétett határozatukban is foglalkoztak az érdekelttség kérdésével. A Legfelsőbb Bíróság a KGD 1993.281. szám alatt közzétett végzésében rámutatott arra, hogy a Gt. I. 187.§-ának (2) bekezdése az egyéb érdekelt fogalmának használata előtt olyan helyzeteket sorol fel, amelyben a szavazati jogában kizárt tag személyében közvetlenül érintett. Mivel lehetetlen lenne taxatív felsorolni mindazokat a jogviszonyokat, ahol a taggyűlési határozat **egy tagot közvetlenül személyében érinthet**, ezért rendelkezik a törvény az egyéb érdekelttekről is.

Abban is következetes volt a bírói gyakorlat, hogy a Gt. III. 20.§ (5) bekezdése harmadik fordulatában meghatározottak alapján a határozathozatalban a tag (részvényes) akkor nem vehet részt, ha az ott írt előny, illetve hátrány egyidejűleg a határozathozatal következtében **közvetlenül és azonnal megállapítható**. A szavazati jogból kizárt tagok köre tehát lényegében a szavazás kimenetelében való közvetlen és a többi taghoz képest a saját személyében érintett érdekelttségéhez kötődik. (Legfelsőbb Bíróság Gfv.VII.30.078/2004/9.; Fővárosi Ítéltábla 13.Gf.40.290/2004/4.; Pécsi Ítéltábla BDT 2007. 1559.) Ezt az álláspontot foglalta el a Győri Ítéltábla is. (Gf.IV.20.055/2008/5.)

A konkrét esetben az alperes - felhívása ellenére - meg sem jelölte, hogy a felperes egyedüli tagja miért lenne érdekelt a keresettel támadott döntés meghozatalában, ezért a felperes kizárására a Ptk. 3:19.§ (2) bekezdés e) pontja alapján jogszerűen nem kerülhetett sor.

Azt pedig az alperes az őt terhelő bizonyítási kötelezettsége ellenére sem tudta bizonyítani, hogy a felperes a keresettel támadott taggyűlési határozat meghozatala körében személyesen érdekelt volt. Lényegében ezt megalapozó olyan tényeket nem adott elő, sem az elsőfokú eljárásban, sem pedig a másodfokú eljárás során a bizonyítási teherről történt tájékoztatást követően sem, amelyekből a felperes szavazásból történő kizárásának a jogszerűségére lehetne következtetni. E körben kizárólag az elsőfokú bíróság e körben elfoglalt téves azon álláspontját ismételte meg, hogy „a felperes nem az alperes érdekeinek megfelelően járt el, indokolatlanul akadályozta az éves mérleg elfogadását,

ezzel az alperes működését, ezért magatartását úgy kell tekinteni, hogy az alperes érdekeinek megfelelő döntés meghozatalára nem volt képes."

Az ítéltábla megítélése szerint a tagot megillető szabad szavazati jog lényege, hogy saját belátása szerint döntsön arról, hogy a társaság adott éves mérlegét elfogadja-e vagy sem, ehhez kapcsolódóan kíván-e kérdést feltenni az ügyvezetőhöz, vagy éppen a felügyelőbizottsághoz. Ezért önmagában abból a körülményből, hogy a tag saját megítélése szerint e körben nem kapott kielégítő válaszokat, és emiatt nem tartja szavazatával támogathatónak a társaság éves mérlegének az elfogadását, vagy egyáltalán e körben a szavazásra bocsátást is kifogásolja, nem vonható le alappal olyan következtetés, hogy a tag az éves beszámoló elfogadásáról döntő határozat meghozatala körében **egyébként személyesen érdekelt** volna. Egy adott gazdasági társaság éves beszámolójának megfelelőségéről való tagi álláspont, vagy döntés önmagában - egyéb többlettényállás hiányában - olyan üzletpolitikai döntésnek tekintendő, aminek vizsgálatára a társasági határozat felülvizsgálata iránti perben nem kerülhet sor a következőes bírói gyakorlat szerint. (Legfelsőbb Bíróság Gfv.30.078/2004/9.)

Mindezek alapján tehát nem állapítható meg, hogy a felperes a perbeli taggyűlési határozat meghozatala körében személyesen érdekelt lett volna, nem állapítható meg a szavazás kimenetelében való közvetlen, **és a többi taghoz képest a saját személyében érintett érdekeltisége**, olyan előny vagy hátrány ami egyidejűleg a perbeli határozat következtében közvetlenül és nyomban megállapítható lenne. Ilyenekre maga az alperes sem hivatkozott. Ezért a felperes kizárására a Ptk. 3:19.§ (2) bekezdés f) pontja alapján sem kerülhetett sor jogszerűen.

Tekintettel pedig arra, hogy a felperest a keresettel támadott határozat meghozatala során a szavazásból jogszerűtlenül zárták ki, ezért a meghozott határozat emiatt is jogszabálysértő.

A kifejtetteknek megfelelően a felperes mindkét kereseti (jogalapi) hivatkozása alapos volt, ezért a keresettel támadott taggyűlési határozatot, mint jogszabálysértő határozatot hatályon kívül kellett helyezni. Ezért téves érdemi döntést hozott az elsőfokú bíróság, amikor a keresetet elutasította.

Mindezek alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján megváltoztatta, és az alperes keresettel támadott taggyűlési határozatát - a Ptk. 3:37.§-a alapján - hatályon kívül helyezte.

A megváltoztató rendelkezés folytán az alperes pervesztes lett, ezért az ítéltábla mellőzte a felperes elsőfokú perköltségben való marasztalását, ugyanakkor a pervesztes alperest kötelezte a Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján a pernyertes felperes javára első- és másodfokú perköltség megfizetésére. Ennek összege a felperes által lerótt 36.000,-Ft kereseti és 48.000,-Ft fellebbezési illetékből, valamint 63.500,-Ft első- és másodfokú ügyvédi munkadíjból áll. Az ítéltábla a felperes jogi képviselőjével az első- és másodfokú eljárásban felmerült perköltség összegét a 32/2003. (VIII. 22.) IM. rendelet 3.§ (2, 3, 5-6) bekezdései alapján - a per egyéb adataira figyelemmel - a kifejtett ügyvédi tevékenység mérlegelésével - AFA-val növelten 38.100,-Ft elsőfokú, és 25.400,-Ft másodfokú képviselői költségben állapította meg. Ezek egybeszámításával az alperes 147.500,-Ft első-, és másodfokú együttes perköltséget köteles a felperesnek megfizetni.

G y ő r , 2018. szeptember 12.

Dr. Szalai György sk. a

Dr. Bajnok István sk. előadó Dr. Ferenczy Tamás sk. bíró

tanács elnöke

bíró

A kiadmány hitelül
kiadó: